

Ю.М. Мельничук, канд. екон. наук, доц. (УДПУ, Умань)

НЕОБХІДНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ В УПРАВЛІНСЬКОМУ ОБЛІКУ

Успішне функціонування підприємства в сучасних умовах потребує підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності на основі фінансового аналізу, що базується на достовірній обліковій інформації, відображеній в формах бухгалтерської і фінансової звітності. Саме фінансова звітність повинна надавати повну, неупереджену та достовірну інформацію про поточний стан і результати функціонування підприємства. Проте, самих показників, відображених у звітах, недостатньо для прийняття раціональних та обґрунтованих управлінських рішень. Проведення оцінки фінансового стану компанії є обов'язковим на сучасних підприємствах і організаціях, що мають на меті отримувати прибуток. Оскільки такий аналіз дасть змогу вчасно виявити фактичні показники ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, фінансової привабливості, рентабельності, беззбитковості та інших показників і прореагувати на їх зміни. А в загальному, збільшити ймовірність прийняття обґрунтованих, конструктивних та правильних рішень.

Інформаційними джерелами для розрахунку показників та здійснення оцінки доходів і витрат страхової компанії з страхування життя є річна та квартальна звітність: Ф-1 "Баланс", Ф-2 "Звіт про фінансові результати", Ф-3 "Звіт про рух грошових коштів", Ф-4 "Звіт про власний капітал", Ф-5 "Примітки для річної фінансової звітності". Саме фінансовий аналіз показників такої звітності формує фактичне відображення (оцінку) фінансового стану страхової компанії [1].

Оприлюднення результатів діяльності страхової компанії, а саме показників фінансового забезпечення, відіграє важливу роль в прийнятті рішень клієнта, щодо вибору страховика і носить рекламний характер для самої компанії. Такими показниками є: рівень статутного капіталу, рівень власного капіталу, рівень страхових резервів, страхові платежі (премії) та страхові виплати, активи компанії та кількість застрахованих в страховій компанії з страхування життя. Всі ці показники в комплексі відображають фінансове забезпечення компанії і її позиції на ринку страхування життя. Проте, вони не відображають оцінки фінансового стану страховика, що можливе, лише, на основі аналізу фінансової звітності.

Загально відомо, що фінансова звітність – бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати

діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період, метою складання якої є надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух коштів підприємства для прийняття рішень.

Склад фінансової звітності визначається національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.

Баланс – звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал.

Звіт про фінансові результати – звіт про доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства.

Звіт про рух грошових коштів – звіт, який відображає надходження і видаток грошових коштів у результаті діяльності підприємства у звітному періоді.

Звіт про власний капітал – звіт, який відображає зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду.

Примітки до фінансових звітів – сукупність показників і пояснень, яка забезпечує деталізацію і обґрунтованість статей фінансових звітів, а також інша інформація, розкриття якої передбачено відповідними положеннями (стандартами).

Оцінка ефективності діяльності компанії здійснюється на основі фінансової звітності за напрямками: аналіз доходу компанії; аналіз витрат компанії; комплексна оцінка фінансового стану страховика: ліквідності та платоспроможності компанії, фінансової стійкості страховика, фінансової привабливості, рентабельності, розрахунок ймовірності банкрутства страхової компанії.

Саме необхідність в детальному аналізі, порівнянні, визначенні ряду показників, що характеризують фінансовий стан компанії, зумовило появу рейтингових агентств, які займаються згрупуванням показників діяльності страхових компаній і визначають рівень її стійкості. Проте, внутрішній аналіз ефективності діяльності страхових компаній забезпечує удосконалення прийняття управлінських рішень, що не можливе без використання облікової інформації.

Подальшими напрямками наукових досліджень є розробка шляхів розширення інформаційного змісту, форм фінансової звітності через її зближення з іншими видами звітності (створення інтегрованої звітності) з метою сприйняття та інтерпретації її показників для підвищення ефективності управлінських рішень.

Список використаних джерел

1. Дем'янишина О.А., Мельничук Ю.М. Теоретико-методичні засади використання облікової інформації для аналізу діяльності страховиків. Економічні горизонти. 2018. № 4(7). С. 65-74.